

ע"פ 8281/16 - חוסיין טרביה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 8281/16

לפני: כבוד השופטת א' חיות

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופט ג' קרא

המערער: חוסיין טרביה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
בת"פ 12963-10-15 שניתן ביום 26.9.2016 על ידי
כב' סגן הנשיא א' אליקים

תאריך הישיבה: ד' באב התשע"ז (27.7.2017)

בשם המערער: עו"ד עיסאם טנוס

בשם המשיבה:
בשם שירות המבחן: עו"ד הדר פרנקל
הגב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט ג' קרא:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא א' אליקים) בת"פ 12963-10-15 מיום 26.9.2016, בגדרו נגזרו על המערער בין היתר 30 חודשי מאסר בפועל, והוא חויב בתשלום פיצויים בסך ₪ 1,800 לכל אחת מהמתלוננות.

1. המערער יליד 1990 הורשע על פי הודאתו בכתב אישום בחמש עבירות של סיוע לשוד לפי סעיף 402(א) יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

2. על פי המתואר בכתב האישום המערער סייע לבן דודו חודיפה טרביה (להלן: חודיפה) בחמישה מעשי שוד של טלפונים סלולאריים מנשים שהלכו ברחוב. חלקו של המערער התבטא בכך ששימש כנהג הרכב של חודיפה, משהסיעו אל סמוך למקומות בהם בוצעו מעשי השוד ובהמשך מילט אותו מהמקום לאחר ביצוע המעשים.

3. המערער מלין על חומרת העונש שהוטל עליו בנימוקים הבאים:

א. קיומו של פער בלתי מוצדק בין הענישה שהוטלה עליו (30 חודשים) לענישה שהוטלה על חודיפה (45 חודשים), אף שקיימים הבדלים ניכרים במספר העבירות וחומרתן – 11 מעשי שוד, עבירת תקיפה לשם גניבה ועוד 3 עבירות של תקיפת שוטרים בהן הורשע חודיפה, לעומת 5 עבירות של סיוע לשוד שביצע המערער ולמרות שעונשו של המסייע הינו מחצית מעונשו של המבצע העיקרי.

ב. בעניינו של חודיפה תסקיר המבחן נמנע מכל המלצה טיפולית, בעוד שבעניינו של המערער נתקבל תסקיר חיובי ובו המלצה לענישה שיקומית – שילובו בתהליך טיפולי קבוצתי במסגרת צו מבחן לתקופה של שנה.

4. המדינה מתנגדת להקלה בעונשו של המערער. הטעמה כי העונש הקל שהוטל על חודיפה נבע מנסיבות הקשורות בהיותו ספורטאי שייצג את המדינה ומתשלום פיצויים מידי לכל המתלוננות שנפגעו ממעשיו.

5. דין הערעור להתקבל.

המערער צעיר, יליד 1990, נעדר עבר פלילי, שזו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק, נגרר לביצוע העבירות על ידי בן דודו, שהיה הרוח החיה והמבצע העיקרי של עבירות רבות, שהמשיך וביצע עבירות גם כאשר המערער חדל מלסייע לו.

המערער הודה בהזדמנות הראשונה, התחרט והביע צער על המעשים ושירות המבחן התרשם כי המערער נגרר לביצוע המעשים בשל אישיותו החלשה הנוטה לרצות חזקים ממנו, ומכאן ההמלצה לענישה טיפולית.

6. אף שעקרון אחידות הענישה איננו חזות הכל והוא רק אחד משיקולי הענישה שבית המשפט שוקל בבואו לגזור את הדין, עדיין מדובר בעיקרון חשוב, שיש להתחשב בו. הדברים נכונים ביתר שאת כאשר מדובר בעבריינים באותה פרשה

ומצטרפות לכך נסיבות אישיות של מבצע העבירה. "הטיית חסד בלתי מוסברת לנאשם אחד, שהיא חריגה בהשוואה לטיפול בנאשמים אחרים הקשורים לאותה פרשה ואשר מידת מעורבותם אינה פחותה משלו, עלולה לערער את האמון בכך שמופעל שיקול-דעת נכון ונבון ולפגוע באינטרס הציבורי", דברי כב' הנשיא מ' שמגר בע"פ 142/87 קירשבויים נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 859, 863 (1988).

כאמור בענייננו, ומבלי להקל ראש ולהמעיט בחומרת מעשיו של המערער, חלקו של המערער פחות גם מהבחינה המספרית וגם מבחינת מידת האשם המוסרי שבה הוא נושא; מספרית - ביצע המערער 5 עבירות של סיוע לשוד, כשהעונש הקבוע למסייע הינו מחצית מעונש למבצע העבירה המוגמרת, אל מול 11 עבירות שוד ועבירת תקיפה לשם גניבה ו-3 עבירות של תקיפת שוטרים שביצע חודיפה.

אף שמלאכת גזירת הדין לא נעשית על פי נוסחה מתמטית, עדיין יש לשאוף במידת האפשר שיישמר יחס הולם ונכון בענישה בין מבצעי העבירה באותה הפרשה "... יכולות להיווצר נסיבות בהן לא ירשה חוש הצדק, שעברייני עיקרי בעבירה רצינית יישא בעונש קל בהרבה מהעונש שנגזר על מי שחלקו משני יותר באופן יחסי. אין אמות מידה אבסולוטיות בעניין הענישה, אך פערים מהותיים בין עברייני עיקרי לבין מי שמשמש לידו בתפקיד משני יש בהם כדי לחייב בחינה חוזרת של העונש, גם כאשר מידת העונש כשלעצמה הולמת את נסיבותיו של העניין". ע"פ 188/84 מאיה נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 162 (1984).

7. לאור האמור לעיל החלטנו להעמיד את עונשו של המערער על 22 חודשים לריצוי בפועל. יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם.

ניתן היום, ט' באב התשע"ז (1.8.2017).

שופט

שופט

שופט